

VERSCIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks 5.50.

ZONDAG 29, MAANDAG 30 JULIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten **M. Schoneveld en Zoon,**
Beurssteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels. f 1.00.
Voor elken regel meer. 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegelregt daaronder begrepen.

De herstemming voor den Gemeenteraad.

De plaatsen moeten, Dingsdag, nog in den Gemeenteraad worden aangevuld. De overstemming zal op die plaats hebben tusschen vier personen. Deze zijn de heeren: Mr. A. DE PINTO, Jhr. Mr. H. J. VAN DER HEIM, Mr. D. LÉON en K. T. BARON VAN LIJNDEN. Van deze vier behoort alleen de heer Mr. A. DE PINTO tot het getal, oorspronkelijk door ons voorgeselde kandidaten; en het spreekt dus van zelf, dat wij dien heer op nieuw en dringend den kiezers aanbevelen.

Wanneer wij nagaan de redenen, die geleid hebben om van al de aftredende leden enkel den heer DE PINTO te doen overstemmen: dan komen wij tot de overtuiging, dat het alleen aan een lang, vooraf bezaamd plan, hetwelk niet schroomde insinuatie en onwaarheid tot middelen te gebruiken, is mogen gelukken een deel der kiezers van den heer DE PINTO af te leiden. Wat heeft men inderdaad, niet al onwaarheid tegen hem bij den burgerman en bij den kleinen winkelier verspreid! Hier verzekerde men, dat al wat de Raad afkeurenswaard had uitgevoerd, de schuld was van den heer DE PINTO en van niemand anders, alsof hij te bevelen had over de stemmen van 35 onafhankelijke burgers! Daar verklaarde men, op publieke plaatsen, van eene zijde zelfs aan welke de kieschheid althans het stilzwijgen had behooren op te leggen, dat de heer DE PINTO was een aristocraat en hij altijd tegen de belangen der burgers had gehandeld. Ja, wij kennen er die redenen niet, op de kennis van hetgeen de pligten eens Staatsburgers uitmaakt, laten voorstaan, en nu bezwaar hadden tegen den heer DE PINTO.... omdat hij eens vergeten had te groeten!!! Een en ander werd sinds maanden en in de laatste weken dagelijks, rondverteld, uitgebreid, vermeerderd en geïllustreerd door zekere gediensige geesten, in en koffijhuizen, in societeiten, in 's Hage en in Scheveningen, ja schier huis aan huis, waar men er zeker van was dat onbekendheid met de waarheid geloovige ooren zou doen vinden; en wanneer men daar tegenover stelt, dat — hetgeen natuurlijk is — van de zijde des heeren DE PINTO en zijne vrienden, dergelijke handelwijze alleen met het verachtend stilzwijgen werd beantwoord, gelijk eene handelwijze inderdaad verdient, die onwaardig is om door een fatsoenlijk man te worden bestriden: dan zal het geen wonder baren, wanneer eene menigte kiezers, met de waarheid onbekend, zich lieten verschalken en meenden te goeder trouw voor het welzijn der gemeente te doen, wat, indien het gekonst ware, de residentie niet tot eere, onze stad niet en voordeel zou gestrekt hebben.

Met eenigen grond meenen wij evenwel thans te mogen beweren, dat al hetgeen sedert de eerste stemming gebeurd is en van die machinatiën bekend werd, de oogen van zeer velen heeft geopend; en dat het nu schier overtollig is, om den kiezers te beduiden, hoe zeer al die grieven tegen den heer DE PINTO niet alleen kinderachtig zijn, maar even zoo vele verzinzen, even zoo vele onwaarheden. Het geheele openbare leven van den heer DE PINTO is daar om te bewijzen, hoe zeer de echt-constitutionele, de liberale beginselen bij hem zijn doorgedrongen. Hij heeft steeds getoond te zijn bovenal een zelfstandig en een eerlijk man, die door zijne onvergelykbare werkzaamheid in den Raad bewees, dat hij zijne plaats daar niet beschouwt als een ijdel titel, maar als eene dure verplichting, om onophoudelijk voor het welzijn der gemeente, die hij vertegenwoordigt, werkzaam te zijn. Niemand is het onbekend — en wie anders zegt, doet der waarheid schromelijk te kort — hoe zeer, ook buiten den Gemeenteraad, de heer DE PINTO zijne uitstekende en veelzijdige talenten, zijn kostbaren tijd en zijn geld veel heeft voor al wat nuttig en goed is voor de gemeente; niets bijna, wat belooft tot welzijn van de

residentie of van Scheveningen te strekken, of de heer DE PINTO schenkt er zijne werkzame en hooggeschatte deelneming aan. „Zulk een nuttig burger te weren uit den Raad” — gaarne hebben wij onze vroegere woorden — „dat een onafhankelijk lid van de gemeente, en zou gewis niet strekken tot staving van den goeden dunk, dien wij van het verlicht oordeel onzer medeburgers hebben.” Wij zijn dan ook niet bevreesd en vertrouwen, dat de heer DE PINTO ditmaal zegevierend uit de stembus zal te voorschijn treden, indien slechts alle kiezers, die van middelen, als door ons geschetst, afkeerig zijn, hun burgerpligt gaan vervullen, ter stembus gaan en daardoor tevens bewijzen achting te koesteren voor de overige leden van den Raad.

Van de drie overige kandidaten, tusschen welke overgestemd moet worden, behoort geen enkele tot hen, die wij, met onze staatkundige beginselen voor oogen en indien het eene vrije keuze gold, zouden wenschen in den Raad te zien zitting nemen. Nu er evenwel slechts van eene overstemming sprake is, waarbij alleen eene beperkte keuze gegund wordt, bevelen wij aan Jhr. Mr. H. J. VAN DER HEIM, wiens karakter ons althans belooft, dat wij in hem een zelfstandig en onafhankelijk raadslid mogen verwachten; bovendien heeft die heer, in menig verdienstelijk geschrift, getoond de wetenschap en de studie te beminnen, en vooral op het gebied van staathuishoudkunde geen vreemdeling te zijn.

De heer VAN LIJNDEN schijnt bij de groote meerderheid der kiezers niet in aanmerking te komen. Wij gelooven te recht. Hoe achtenswaardig burger de heer VAN LIJNDEN overigens ook zij, is hij ten eenemale bij de ingezetenen onbekend; en wij meenen derhalve, dat hij minder ernstig op het lidmaatschap van den Raad aanspraak kan maken.

Eindelijk wat den laatsten kandidaat betreft: Mr. D. LÉON, wij hebben daarover reeds vroeger onze meening gezegd en zijn in die meening nader versterkt geworden, zoodat wij daarvan geen enkel woord terugnemen. Wij schrijven derhalve slechts af, wat daaromtrent reeds in ons No. 663 is te vinden.

„Het is de heer LÉON, wiens candidatuur telkens wordt voorop gesteld, zoo dikwerf er eene vacature is, onverschillig welke; die eerst lid der Provinciale Staten is geworden; daarna zelfs lid der Tweede Kamer heeft willen zijn en toen te Haarlem, ondanks de talrijke vrienden die hem, naar 's mans eigen woorden, voor de candidatuur hadden aangezoekt, een twintigtal stemmen op zich heeft vereenigd; die verleden jaar de tegenstander was van den heer POLAK DANIELS en wiens vrienden, naar het schijnt, door geenerlei nederlaag willen overtuigd worden, dat de meerderheid der kiezers hem niet verlangen. Op welken titel toch kan de heer LÉON aanspraak maken, tegenover den uitstekenden DE PINTO? Wanneer 's mans houding en handelingen in de Provinciale Staten moeten strekken tot maatstaf van 't geen men in hem als lid van den Gemeenteraad kon verwachten, dan ziet het er bedroefd uit. Om uit vele voorbeelden slechts een enkel aan te halen, verwijzen wij de kiezers naar de zitting der Provinciale Staten van 5 Julij jl. (1), waarin de heer LÉON voorstelde een adres aan den Koning te rigten, dat door den Commissaris des Konings (hij kon het niet anders noemen) als „minder welvoegelijk” werd gequalificeerd, in welke qualificatie de voorsteller berustte en het voorstel introk!!

Neen, wij zeggen het den Nieuwsbode na: „zij die eenigen prijs stellen op ronde, eerlijke en ijverige behartiging der publieke zaak, zoover die in den Gemeenteraad behandeld wordt, vinden voorzeker in den heer DE PINTO een man, die steeds getoond heeft, de gemeente-belangen met ijver en talent voor te staan, en wiens onafhankelijke positie allen waarborg geeft, dat hij dien loffelijken weg zal blijven bewandelen. En waarom nu zouden de kiezers den heer

(1) Zie het officiele Verslag van de zitting van 5 Julij jl.

„LÉON boven hem den voorrang geven?” Inderdaad, wie dat waarom grondig beantwoorden kan, moet naar onze meening, nog geboren worden.

Wij stellen derhalve den kiezers voor, om ter verbetering van allerlei machinatiën trouw op te komen en berdragtig, als één man, te stemmen de twee personen, die ook door onderscheidene kiesvereeningen tot kandidaten werden geproclameerd, namelijk, de heeren:

Mr. A. de Pinto
en
Jhr. Mr. H. J. van der Heim.

Publieke geest.

(Slot-artikel).

De geachte schrijver, Mr. VAN DELDEN, haalt ten slotte Nederland aan als een opwekkend voorbeeld „dat de belangstelling der inwoners in het algemeene welvaren rijk is in weldadige uitkomsten.” Voorzeker vele schoone en nuttige ondernemingen zijn er in ons vaderland tot stand gekomen door de samenwerking der burgers, zonder dat persoonlijk voordeel beoogd werd; maar ook nog veel is steeds te doen voor onderwijs en opvoeding, gelijk voor stoffelijke welvaart. Onberekenbaar is de kracht, welke uit vereeniging en samenwerking geboren wordt; gelijk associatie van personen en kapitalen die reusachtige industriële ondernemingen op het gebied der stoffelijke goederen heeft mogelijk gemaakt, welke alles, wat tot hertoe in dien kring werd bewonderd, als onbeduidend doen voorkomen en der moeite niet waard te worden aangekeken, zoo zal ook in de zedelijke en verstandelijke wereld de bijeenvoeging van de inspanningen der afzonderlijke personen groote werken tot stand brengen.

„De publieke geest, welke het Nederlandsche Volk steeds heeft gekenmerkt, waar in het maatschappelijke leven offers werden gevraagd voor het heil van medeburgers, verlaauwde dan ook thans niet, nu hij een wijderen werkring heeft gekregen en zich ook op politiek gebied moet bewegen.”

Zoo de voorlezing, waarmede wij onze lezers getracht hebben bekend te maken, met dat opwekkend woord ware besloten, wij zouden niet in gebreke zijn gebleven het een en ander daarbij te voegen; omdat het toch niet onverschillig kan worden geacht, hoe die publieke geest zich openbaart, daar de hoedanigheid of de waardering van dien geest vaak noodlottig is geweest. De volksgeest heeft zich niet altijd van eene gunstige zijde doen kennen, en dikwerf werden de sporen van eene noodlottige werking nog jaren achtereen bespeurd.

De schrijver heeft dit dan ook niet uit het oog verloren en daarom zegt hij terecht: „Eene zaak hebben wij verondersteld, zonder welke publieke geest evenveel kans heeft het Volk in een poel van jammeren te storten als om het gelukkig te maken. Dat die geest, namelijk, uit zich zelve zedelijk, ook verstandig zij.”

Hoe menigmaal scheen die geest niet meer dan een spel der hartstogten, vaak de uitdrukking eener opgewondenheid van het oogenblik, meestal opgewekt door een enkelen — spoedig overgeslagen tot velen. Niet alzo de publieke geest, door den schrijver bedoeld.

„Belangstelling en deelneming in de welvaart van het Vaderland, gepaard met de zucht om daaraan behulpzaam te zijn, doen bij den verstandigen mensch in de eerste plaats de zucht ontstaan om enige kennis te krijgen van de zaken, waarmede hij zich gaat bemoeijen. Goede wil, zonder kennis van zaken, maakt van menigeen een onhandigen vriend, die al ligt meer kwaad kan uitrigten dan een vijand.”

„De eerste werking van den publieken geest zij

